

Nämnden Svenska rum 10.12.2020 § 100

§ 100

Utlåtande till fullmäktigeinitiativ om Esbos deltagande i försök med tvåårig förskoleundervisning

Beredning och upplysningar:
Mattila Virpi
Westerlund Mia
fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Bildningsdirektör Rinta-aho Harri

Nämnden Svenska rum ger utlåtandet i redogörelsedelen som svar på fullmäktigeinitiativet om Esbos deltagande i försök med tvåårig förskoleundervisning.

Behandling

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Saara Hyrkkö och 15 andra ledamöter har lämnat en fullmäktigemotion där de föreslår att Esbo deltar i försöket med tvåårig förskoleundervisning, om det erbjuds möjlighet till detta. I motionen lyfts fram de tidiga årens betydelse för barnens uppväxt och lärande, varvid avgiftsfri förskoleundervisning skapar en grund för den framtida skolgången och säkerställer att barnen får det stöd de behöver i tid.

Deltagande i försöket med tvåårig förskoleundervisning

Undervisnings- och kulturministeriet har överlämnat till riksdagen en proposition om ett försök med tvåårig förskoleundervisning och om ändring av lagen om småbarnspedagogik, som behandlas som en budgetlag.

I denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om ett försök med tvåårig förskoleundervisning och att lagen om småbarnspedagogik (540/2018) ändras. Enligt förslaget ska försöket genomföras åren 2021–2024. De kommuner och verksamhetsställen för förskoleundervisning som ska delta i försöket väljs ut genom stratifierat slumpmässigt urval. Målgruppen för försöket är barn i försökskommunerna som är födda 2016 och 2017. Målet är att cirka 10 000 barn ska delta i försöket. Ändringen av lagen om småbarnspedagogik hänför sig till en diversifiering av de tekniska sätten att lämna ut information från informationsresursen för småbarnspedagogik, vilket gör att försöket löper smidigare. Försöket har samband med statsminister Marins skrivelse i regeringsprogrammet. Propositionen och dess ekonomiska konsekvenser har beaktats i statens

budgetproposition för 2021. Försökslagen avses träda i kraft så snart som möjligt hösten 2020 och gälla till 31.5.2024. Lagens bestämmelser om försöksregistret samt uppföljningen och utvärderingen av försöket gäller dock fram till 31.12.2025. Lagen om ändring av lagen om småbarnspedagogik avses träda i kraft så snart som möjligt hösten 2020.

I motiveringen till propositionen konstateras att det har utarbetats en försöksuppställning som baserar sig på stratifierat slumpmässigt urval så att genomförandet av försöket och dess konsekvenser för barnen ska kunna utvärderas efter försöket. I propositionen föreslås att det i försökslagen ska föreskrivas om stratifierad randomisering i två skeden, där man i det första skedet väljer försökskommunerna och i det andra skedet väljer verksamhetsställena för försöket. Urvalet görs enligt principerna i lagen så att både finsk-, svensk- och samiskspråkiga kommuner i olika geografiska områden och olika kommuntyper deltar i försöket på ett sätt som är representativt för barnbefolkningen i åldern 5 år. I urvalet ska enligt förslaget ingå kommuner med minst hundra barn i åldern 5 år och minst fyra verksamhetsställen för förskoleundervisning.

I det andra skedet av randomiseringen görs inom kommunerna eller de områden som består av kommunerna ett urval av de verksamhetsställen för förskoleundervisning där det ska ordnas tvåårig förskoleundervisning enligt försökslagen. I urvalet beaktas den språkliga representativiteten och olika socioekonomiska områdens representativitet. Barn som deltar i småbarnspedagogik på dessa verksamhetsställen som valts ut eller barn som bor på dessa verksamhetsställets områden hör till försöksgruppen. De kommuner som valts till försöket ska informera vårdnadshavarna till barn i försöksgruppen om möjligheten att delta i den tvååriga förskoleundervisningen. Därefter ska vårdnadshavaren ansöka om en plats för barnet i den tvååriga förskoleundervisningen eller välja övrig verksamhet genom vilken målen för förskoleundervisningen uppnås. Försökets genomslag utvärderas som ett randomiserat fältförsök så att en del av barnen deltar i tvåårig förskoleundervisning samtidigt som en jämförbar grupp barn deltar enligt nuvarande lagstiftning och enligt familjens val i småbarnspedagogik och i obligatorisk ettårig förskoleundervisning ("kontrollgrupp").

I propositionen föreslås det att de kommuner som deltar i försöket ersätts med statsunderstöd för de extra kostnader som förorsakas av det första året av den tvååriga förskoleundervisningen enligt antalet barn som deltar i den tvååriga förskoleundervisningen och för bortfallet av klientavgifter för småbarnspedagogik enligt kommunens genomsnittliga kostnader. Enligt förslaget ersätts försökskommunen med specialunderstöd också för de kalkylerade administrativa kostnaderna för försöket enligt antalet barn i målgruppen.

Man kan inte anmäla sig till försöket med tvåårig förskoleundervisning. Esbo deltar i försöket med tvåårig förskoleundervisning, om Esbo vid randomiseringen blir vald till försökskommun.

Beslutshistoria